

Anmeldelser

I denne udgave af Sygeplejersken anmeldes følgende bøger: "Menneske - samfund, sundhed og kultur", "Eksistentiel vejledning; at skabe mening i skole, uddannelse og arbejdsliv", "Vejen, sandheden og livet" og "Sidemandsoplæring - videndeling i praksis".

Sygeplejersken 2021 ; (5): 48-50. Anmeldelser

En kakofoni af indblik

Tine Aagaard & Lise Hounsgaard (red.)
Menneske – sundhed, samfund og kultur
Forlaget Klim 2020, 412 sider – 349,95 kr.

Grønland har en unik befolkning, et eget sprog, en enestående natur og en særlig historie, som er vigtig både at kende til og tage højde for i sundhedsvæsenet og i møderne mellem sundhedsprofessionelle og det enkelte menneske i den grønlandske befolkning.

Denne antologi udspringer af et behov for at forstå denne kompleksitet, beskrevet i en samlet lærebog til sygeplejerskeuddannelsen i Grønland.

Desuden tilstræber redaktørerne, at antologien også kan anvendes på andre uddannelser og på alle akademiske niveauer.

Antologien indeholder 24 kapitler skrevet af 30 forfattere og er opdelt i fem hovedafsnit. Det er umiddelbart svært at finde antologiens røde tråd, både hvad angår indhold, sproglig stil og struktur.

To kapitler er skrevet på engelsk, resten på dansk, men ingen på grønlandsk.

Antologiens kapitler berører det grønlandske sundhedsvæsen og møder mellem mennesker i dette sundhedsvæsen ud fra så forskellige perspektiver som sygepleje, ergoterapi, psykologi, medicin, pædagogik, social- og samfundsvidenskab, politologi, antropologi, sprogvidenskab, folkesundhedsvidenskab, jura, ledelse og organisation, forskningsmetodologi og etik.

Antologiens intension om at ville repræsentere mange tværfaglige og tværvideenskabelige perspektiver overdøver desværre antologiens substantielle indhold og stringens.

Antologien favner mangt og meget, hvilket gør, at den aldrig kommer i dybden med de talrige, interessante problemstillinger, som den åbner op for indblik i. Der er kapitler, der giver et informativt indblik i den grønlandske befolkning og deres sundhedsvæsen.

Der er kapitler, som præsenterer aktuel forskning inden for sundhedsvæsenet i Grønland, desværre ofte deskriptive sammenfatninger.

Det undrer dog, hvorfor en otte år gammel, tidligere publiceret, engelsk artikel er blevet oversat og har fået plads i antologien.

Der er kapitler, der tager udgangspunkt i modeller/teorier, som normativt doseres i forhold til, hvordan sundhedsprofessionelle bør handle i Grønland.

Disse kapitler glemmer ofte kompleksiteten i virkeligheden og overser let det særegne ved Grønland og den grønlandske befolkning, som netop var antologiens udgangspunkt.

Og der er kapitler, der redegør for generelle begreber og forskningsmetoder, afslutningsvist applikeret på grønlandske forhold.

Med denne antologi i hånden får læseren mange indblik, der stritter i alle retninger. Antologien kan dog føre læserne til mange spørgsmål, videre fordybelse og fokusering.

Antologien må stå sin prøve som lærebog, men den næste antologi/lærebog om det grønlandske sundhedsvæsen må gerne udformes som en symfoni, hvor de enkelte satser hænger sammen, og helheden bliver tydelig, når musikken slutter.

Stinne Glasdam, sygeplejerske, ph.d., docent, universitetslektor Health Science Centre, Lunds Universitet, Sverige

Læring kræver mod, sved og tårer

Inger-Lise Lund Petersen

Eksistentiel vejledning. At skabe mening i skole, uddannelse og arbejdsliv

Dansk Psykologisk Forlag 2020, 220 sider – 320 kr.

Jeg anerkender, at der er vejledning inden for psykologien. Her formuleret som eksistentiel vejledning. Jeg anerkender ikke bogens undertitel: At skabe mening i skole, uddannelse og arbejdsliv.

Bogens præmis er, at pædagogisk vejledning og psykologisk vejledning ikke adskiller sig fra hinanden, men det er ikke korrekt.

Bogens eksistentielle vejledning går på feel good, mens en pædagogisk vejledning indbefatter om ikke blod, så dog sved og tårer, før man når til afklaring.

Den pædagogiske vejledning – som bør være den vejledning, der foregår i skole, uddannelse og arbejdsliv – indebærer, at den lærende

har kvalificerede tilgange til sin lærdom og ud fra disse tilgange må vælge fra.

Fravalget kan være bekvemt, hvis man vil forblive i sin komfortzone, men læringen er der, hvor man skal kæmpe med faktum imod egne følelser. Det kræver mod, sved og tårer, hvilket i situationen ikke er en feel good-oplevelse.

Referencerne til den eksistentielle indfaldsvinkel er påfaldende, idet eksistentialisten Søren Kierkegaard ikke er nævnt, Sartre med et mindre betydende værk, men mest mærkeligt er, at Løgstrup er med som reference.

Forståeligt, hvis referencen var en kritik, man forholdt sig til, men var det tilfældet, er der rigeligt at tage fra i hans dialektiske værker. Ikke i 'Den etiske fordring'.

Jens Bydam, sygeplejerske, cand.phil.

Til problemknusende sygeplejersker

I serien Kristendommen ifølge ...

Lars Muhl

Vejen, Sandheden og Livet

Eksistensen 2020, 120 sider – 120 kr.

Kristendommen ifølge ...

Lars Muhl

Vejen, Sandheden og Livet

Eksistensen

Lars Muhl er musiker, forfatter og healer. En stor sorg i barndommen knyttede ham til kirken. Siden ungdommen studerede han esoterisk kristendom og sammenlignende religion. Samtidig fræse han gennem et heftigt rockmiljø, stoffer og storrygning.

Muhl har udforsket sit indre og trænet hårdt for at komme ind til healingens kunst. Healingen kom ind i hans voksne liv under et årelangt, uforklarligt sygdomsforløb.

Alt dette har ført til flere bøger, bl.a. 'Vejen, Sandheden og Livet'. En tæt, dedikeret, lille bog om hans forhold til kristendommens okkulte dybder via det aramæiske sprog.

Jeg er troende, men ikke bibelstærk. Jeg interesserer mig for sprog, men kender ikke til aramæisk. I visse afsnit måtte ordbogen derfor hentes hyppigt frem på skærmen. Jeg fortrød ikke ulejligheden.

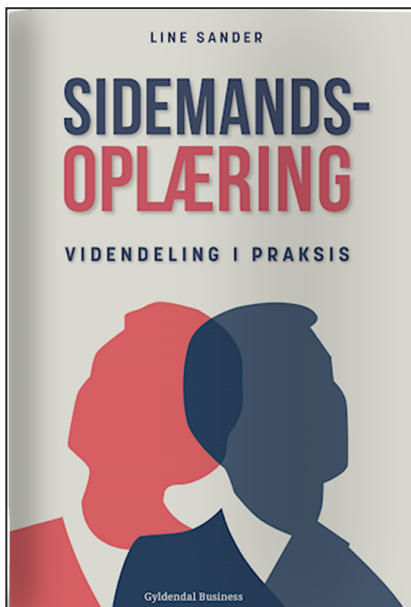
Stille og roligt voksede fascinationen, mens jeg læste, satte streger og noterede. Mine til tider ambivalente tanker om religiøse syn, reinkarnation og healingkunst blev langsomt transformeret til en endnu større åbenhed for disse begreber.

Bogens sidste kapitler, som omhandler praksis, føltes flydende og naturlige.

Jeg kan kun anbefale, at man som praktisk, problemknusende sygeplejerske lukker op for denne bog. Konkret som mentalt. Den er en respektfuld understregning af menneskets og universets diversitet.

Lillian Linus Larsen, sygeplejerske, SD, specialuddannet i psykiatrisk sygepleje

Fravær af patienter, men alligevel et godt sted at starte

Line Sander

Sidemandsoplæring – videndeling i praksis

Gyldendal Business 2021, 180 sider – 300 kr.

Introduktion og oplæring af kollegaer, som skal tilegne sig nye kompetencer, er en både spændende og udfordrende opgave. Gode bud på, hvordan opgaven kan håndteres, krydret med mangfoldige eksempler er netop, hvad denne bog bidrager med.

Forfatteren giver en række enkle anvisninger, tips og tricks til, hvordan sidemandsoplæring kan tilrettelægges, hvad den oplæringsansvarlige skal være opmærksom på i den forbindelse, og hvad der kan være på spil hos den nyansatte.

Igennem hele bogen er dette illustreret med enkle modeller og eksempler.

En hjælpsom detalje er en række forslag til spørgsmål, som kan anvendes i forskellige læringsituationer.

Forfatteren henter belæg i relevant teori, som refereres i et enkelt og letforståeligt sprog.

En enkelt undtagelse er den del, som omhandler forandringer og modstand mod læring.

Det er en betydningsfuld og til tider svær del af vejledningen, men at anvende Kübler-Ross' teori om, hvordan sygdom og død håndteres, er i den sammenhæng måske at jonglere lige vel lystigt med teori.

Bogen kan læses i sammenhæng eller anvendes som opslagsbog, idet de 15 kapitler særskilt omhandler delelementer af læringsprocessen.

Bogens forfatter underviser og rådgiver private og offentlige virksomheder, og eksemplerne er derfor primært hentet fra administrative virksomheder.

Som følge heraf indfanger bogen ikke den kompleksitet og de dilemmaer, som kendetegner læringssituationer i sundhedsvæsenet, hvor der også er en patient involveret.

Sygeplejersker har, forskelligt fra oplæringsansvarlige i administrationer, så at sige et dobbeltansvar, dels over for den nye kollega, men også over for patienten og dennes sikkerhed.

Hvis man er oplæringsansvarlig sygeplejerske, mentor eller blot nysgerrig på, hvordan man kan vejlede en mindre erfaren kollega, er bogen et godt sted at starte.

Tina Kramer, ph.d., uddannelsesansvarlig sygeplejerske, Aarhus Universitetshospital

Kort nyt om bøger v/Jette Bagh, cand.cur., fagredaktør, Sygeplejersken og Fag&Forskning

Owe Wikström og Peter Strang

Den uundgåelige gåde. Om døden og spørgsmålene ved livets afslutning

Eksistensen 2021, 204 sider – 249,95 kr.

En specialist i kræft og professor i palliation diskuterer med en præst og professor i religionspsykologi. Emnet? Døden, den store ubekendte.

De to dødsvante personer stiller hinanden spørgsmål, svarer og refererer til bøger og digte undervejs. En linje fra et af Nobelprismodtageren Tomas Tranströmers digte bliver citeret hen mod slutningen af bogen:

”Du bliver aldrig færdig, men det er som det skal være.” Kort og genialt.

Sociologer, filosoffer og digtere får plads i de alvorlige drøftelser mellem de to mænd. Drøftelser der er gode at få forstand af, og som kræver tid til eftertanke.

De fem dele, bogen består af, betyder, at den kan bruges som opslagsbog eller læses sindigt, for de mange eksistentielle spørgsmål og svar kalder på fordybelse.

Oscar K.

Ars Moriendi

Jensen & Dalgaard 2021, 70 sider – 200 kr

Oscar K er døende. Han sidder i en havestol med udsigt over kysten i sin barndoms land, og her funderer han over kunsten at dø og har skrevet en fin lille samling overvejelser om det samme.

En afrundende tekst, som der står i pressemeddelelsen. Teksten opsamler det levede liv, begæret, erotikkens betydning, naturens kraft.

Hvert afsnit indledes med en lille og ofte morsom tekst, som giver lyst til at læse videre.

De mange glimt fra den tilværelse, der slutter om ikke så lang tid, oplevelsen af forfald og forberedelsen på at være intet, er illustreret af partneren, Dorte Karrebæk.

Falmede børn med dyremasker, døden selv og blebarnet er at finde i forskellige afskygninger.

Tankerne kredser om det væsentlige. At være i stand til at dø. At lukke og slukke.

Lisbeth Seierøe Mortensen

Kræftens Kraft. Sygeplejerske for livet

Mellemgaard 2020, 133 sider – 154,95 kr.

Sygeplejerske, datter, mor, patient. Uanset rolle, er sygdommen kræft gennemgående sammen med beskrivelser af den hårde og udmattende behandling.

Den personlige beretning, som forlaget kalder bogen på forsiden, er detaljeret og indeholder en del dialog mellem forfatteren og andre implicerede.

Der indgår også overvejelser vedrørende de valg af behandling og alternativ behandling, som nogle af bogens hovedpersoner vælger at supplere med.

Forfatteren er sygeplejerske og vender med mellemrum tilbage til uddannelsen og den viden og erfaring, hun har fået gennem den og vi

Emneord:

Litteratur